

Dank u wel voorzitter. Voor ons ligt de voorjaars- en perspectief nota. De nota waarmee we kijken naar hoe wij er voorstaan voor het huidige jaar, maar ook richting geven aan de begroting 2023-2026 welke wij later dit jaar behandelen. Wij vinden het belangrijk dat al onze inwoners mee kunnen blijven doen in de gemeente Heerde.

Beste aanwezigen, college, leden van de raad. Het was een mooie zomerse zondag, eigenlijk wat wij de afgelopen weken hebben gehad. Blauwe lucht, zonnetje, graadje of 20. Wij waren heerlijk aan het fietsen, de Filiëpsberg over, aan het eind van de molenweg linksaf om uiteindelijk bij de t-splitsing weer linksaf te slaan en zo via de Dellen naar de Schaapskooi te fietsen. Drinken en broodjes gingen mee voor onderweg en zo fietsten mijn zusje, moeder en niet vele zondagen. Soms via de knobbel, soms richting Zwolle, maar als het maar even mooi weer was gingen wij op pad. Echt genieten, genieten van de aandacht VAN EN VOOR elkaar, genieten van de natuur, van de vrijheid. En dat deden wij die ene zondag ook. Maar toen wij ergens op de Kamperweg fietsten kwamen mijn moeder en nicht erachter dat zij onderweg hun jassen kwijt waren geraakt. Toch wel een domper. Maar met zoveel kilometers in de benen is het gissen waar wij ze zijn verloren. Helaas zijn de jassen niet teruggevonden. Mijn moeder liet het niet blijken, maar het was een vervelende gebeurtenis.

Waarom ik u dit vertel? Eigenlijk heb ik in die tijd niks gemerkt van het beperkte inkomen wat mijn vader verdiende. En ik noem ik het bewust niet dat ik in armoede opgroeide, want zo was het niet, zo voelde het niet. Ik groeide op met mijn oma en oom in huis, met alle liefde om mij heen en het feit dat mijn moeder creatief was, maakte dat ik geen weet had van de financiële struggles die er soms heerste.

Armoede. Ik typte dit woord in op Google, koos voor nieuws en schrok eigenlijk wel van de hits. Het is namelijk niet alleen iets van 30 jaar geleden, toen ik dat meisje van 12 was, nee het is momenteel gewoon hartstikke actueel en dat is iets wat wij allemaal weten. Ik lees bijvoorbeeld dat de Voedselbank zorgt voor ontbijt op de basisscholen, want 1 op de 6 kinderen leeft in armoede en er is sprake van een groeiende armoede door crises.

Wat dacht u van de energiecrisis, in de afgelopen periode hebben veel energiemaatschappijen hun tarieven al FORS verhoogd wat energie voor inwoners al veelal onbetaalbaar maakt. In de afgelopen maand werd bekend dat er 380.000 meldingen bij de gemeenten binnenkwamen van betalingsachterstanden en 35.000 woningeigenaren een betalingsachterstand van minimaal 3 maanden op een hypotheek hebben, dit laatste is gelijk aan 2010 toen wij in de economische crisis zaten. In die periode raakte steeds meer mensen hun huis kwijt, al dan niet gedwongen. Onder andere energiemaatschappijen en woningbouwverenigingen zijn verplicht om betalingsachterstanden te melden aan de gemeente, hypotheekverstrekkers niet. Raar eigenlijk, vind u ook niet? De PvdA is benieuwd of de landelijke trend zich ook in Heerde afspeelt. Hoe staat het ervoor in onze gemeente, zien wij momenteel een toename van meldingen van achterstanden? En hoe voorziet het college de toekomst hierin?

De inflatie is nagenoeg niet meer bij te benen, een kar vol met boodschappen is ongeveer 10% duurder geworden. Dit voelt iedereen in de portemonnee, maar wat als u een bijstandsuitkering of minimumloon heeft? Onbetaalbaar! Naast dat dit ertoe leidt dat er wellicht ongezonde keuzes gemaakt gaat worden, levert dit ook op dat men soms geen keuze meer kan maken omdat simpelweg het geld er niet is. Wij als PvdA maken ons grote zorgen, grote zorgen om niet alleen de lage inkomens, maar zeker ook de middeninkomens. En hoewel wij niet meteen de problemen voor iedereen kunnen oplossen, doen wij wel een eerste zet. Wij zien graag dat in de regelingen van de gemeente waar een beroep op gedaan kan worden door inwoners met inkomens tot

120% van de bijstandsnorm een verruiming komt waardoor deze regelingen toegankelijk is voor die inwoners die een inkomen tot 130% van de bijstandsnorm hebben. Daarom dienen wij de motie armoedebestrijding in. De PvdA is van mening dat wij zo, hoe beperkt ook, iets ademruimte kunnen bieden aan inwoners van onze gemeente die vaak al moeite hebben om de eindjes aan elkaar te knopen en het recht op bestaanszekerheid voor steeds meer mensen niet aan de orde is. Wij vernemen graag van de andere partijen wat hun reactie hierop is.

En voorzitter, ik stipte het minimumloon al aan. Het huidige kabinet heeft al een stap gezet door versneld het minimumloon te verhogen. Daarnaast heeft het rijk voor haar eigen werknemers het minimumloon per 1 juli jl al verhoogd naar € 14 per uur. Kan het college ook aangeven hoeveel werknemers in dienst van de gemeente Heerde hiervan gaan profiteren?

En dan het onderwerp wonen. Want naast de energiecrisis is er ook een wooncrisis. De markt koelt gelukkig wat af, maar de nood blijft wel enorm hoog. Er is een gebrek aan betaalbare woningen, maar er is sowieso een gebrek aan woningen. En naast de sociale huurwoningen en koopwoningen voor starters zie je ook dat bijvoorbeeld ouderen niet door kunnen stromen naar een gewenste woning, deels omdat ze er niet zijn, maar ook omdat bijvoorbeeld de woonlasten dan weer enorm stijgen. De markt zit op slot, landelijk is dit een trend, maar dat lossen wij in onze gemeente niet op.

Voorzitter, Iedere partij heeft tijdens haar verkiezingscampagne hier aandacht voor gevraagd, deels kwamen de ideeën overeen, deels verschilden ze van elkaar. Maar we zijn het wel eens over de nood. Wij zijn zeer benieuwd naar de uitkomsten van het woonbehoefteonderzoek en willen het college oproepen om hiermee vaart te maken, zo kan er namelijk ook richting onze inwoners duidelijke signalen afgegeven worden.

Wellicht is het goed om van iedere fractie een lid bij het proces te betrekken om zo de verschillende geluiden door te laten klinken.

Maar voorzitter, zoals Jan Schaeffer ook zei: In geluk kan je niet wonen! Dus is het ook het moment voor actie. Daarom willen wij, samen met de, het college via deze motie oproepen om te onderzoeken wat de mogelijkheid tot het bouwen van flexwoningen is. Hiermee lossen wij weliswaar niet de woningnood op, maar wel de nood voor zij die per direct in nood zitten door bijvoorbeeld een scheiding. Graag horen wij van de andere partijen hoe zij hier tegenover staan.

Op de huurwoningmarkt is er sprake van scheefhuur, mensen die in een te grote, te goedkope of juist te dure woning wonen. Mensen die wel willen verhuizen, maar al niet overgaan vanwege de dreigende huursverhoging. Is het mogelijk dat het college met Triada om tafel gaat om een plan te bedenken waarmee er weer meer beweging in de huurwoningmarkt komt?

En dan voorzitter het feit dat er weinig lef te bekennen is in het coalitieakkoord straalt af op deze perspectiefnota. Het sprankelt niet van durf, wij moeten voorzichtig zijn enz enz. Gelukkig pakte de meicirculaire zeer gunstig uit voor onze gemeente, maar laten wij niet te vroeg juichen. Wij weten immers allemaal dat de meicirculaire dagkoersen betreffen, dat wil zeggen, over een halfjaar kan deze geheel gekeerd zijn. Dus laten we het halleluja nog niet inzetten.

Met de behandeling van de jaarrekening over 2021 leerde we dat onze uitstekende weerstandsratio niet iets is om dan maar te investeren, nee we kunnen een stormpje doorstaan.

Als ik dan de betekenis van weerstandsratio opzoek kom ik op eenzelfde soort uitleg uit, maar met een belangrijke toevoeging, indien er niet genoeg geïnvesteerd wordt kan dit de bedrijfsvoering beïnvloeden. Met andere woorden een stormpje doorstaan in een huis waarin niet geïnvesteerd wordt is ook niet goed. Daarom wil de PvdA graag weten wat

het instemmen met de plannen omtrent de Lichtbron en de MFA voor invloed hebben op ons weerstandratio. Moeten we gelijk de ozb verhogen? Moeten we steun aanvragen, wat moeten wij doen?

Het passen op ons huishoudboekje is prima te noemen, want dat heeft de wethouder uitstekend gedaan, maar je moet naar mening van de PvdA niet willen bewegen want dan kom je niet verder.

In september ligt voor onze raad de raadsvoorstellen met betrekking tot de Lichtbron en de MFA voor. Het ene traject loopt al wat langer dan het andere. Maar beide even gewenst. Er was door het college al ruimte gereserveerd in de cijfers hiervoor, maar dan met potlood. Ik denk nu met de uitkomsten van de meicirculaire met pen? Maar voorzitter, dan hoor ik toch graag of de opgenomen kosten wel realistisch zijn, of dat wij er bijvoorbeeld de inflatie van 10% bij op moeten tellen.

Het feit dat er geen lef is klinkt ook door in de huishoudelijke hulp. Dit betreft een zeer kostbare openeinderegeling. Een aantal jaren zaten wij vast aan het abonnementstarief. Dit had een aanzuigende werking waardoor dit onbetaalbaar wordt voor de gemeente. Eindelijk heeft het rijk toegezegd dat er niet gehandhaafd gaat worden als gemeenten hier toch bijvoorbeeld een inkomensafhankelijke regeling van maakt. Ook zal deze regeling in de toekomst door het rijk gewijzigd gaan worden. Bij de behandeling van het coalitieakkoord en bij de behandeling van de begroting hebben wij er al samen met de andere partijen op gewezen dat de gemeente hiervan gebruik dient te maken. Het is ons onduidelijk gebleken waarom het college dit niet wenst te doen. Samen met de CU-SGP roepen wij daarom middels deze motie op om alsnog over te gaan tot het invoeren van de inkomensafhankelijke bijdrage huishoudelijke hulp per 1 januari 2023. Hiermee zorgen wij ervoor dat onze reserves niet gebruikt worden voor mensen die het feitelijk prima zelf kunnen betalen. Dit is in het licht van de MFA en Lichtbron welke gewenst zijn, de wens om de woonlasten niet onnodig te laten stijgen en te zorgen voor een stabiele organisatie een logische stap.

Als laatste in de rij van de vele crisissen die heersen de stikstofcrisis. Een crisis die velen van ons raakt, een crisis die onze regio raakt. Naast dat het bijvoorbeeld invloed heeft op onze mooie natuur en invloed heeft op de woningbouw, heeft het ook invloed op gezinnen. Hardwerkende gezinnen die hun ziel en zaligheid in hun agrarische bedrijf stoppen. Ik denk dat wij ons allemaal bewust zijn van alle belangen die wegen in deze crisis. Laten wij ervoor zorgen dat onze gemeente in contact blijft met onze boeren, dat de boer bij ons op het gemeentehuis kan praten over zijn zorgen, maar ook over zijn mogelijkheden. Laten we met elkaar in gesprek blijven en vooral luisteren naar elkaar. Maar laten we er alsjeblieft voor zorgen dat wij niet tegenover elkaar komen te staan, want alleen dan raken wij elkaar kwijt.

En dan wil ik nog 1 punt benoemen. 1 punt die naar mening van de PvdA met het oog op de meicirculaire, maar bovenal met het oog op veiligheid en gezonde kinderen, belangrijk is, namelijk het schoolzwemmen. Vooral in de huidige tijd met de stijgende lasten komen voor gezinnen activiteiten onder druk te staan. Het Berghuizerbad heeft ook haar prijzen moeten verhogen, wat geheel logisch is, maar zwemmen wellicht onbereikbaar maakt voor de gezinnen. Doordat kinderen als ze het zwemdiploma hebben gehaald niet of nauwelijks meer gaan zwemmen, raken ze de juiste technieken ook weer kwijt. Helaas zijn er jaarlijks nog steeds doden door verdrinking te betreuren. Daarnaast is het simpelweg beweging, iets wat goed is voor zowel de lichamelijke als geestelijke conditie. Daarom college, ga met het Berghuizerbad en de scholen om tafel en voer het schoolzwemmen zo spoedig mogelijk weer in. En hoe mooi zou het zijn wanneer mocht blijken dat uit de klassen er kinderen zijn die nog geen diploma hebben hier de nodige

zwemles voor krijgen tijdens bijvoorbeeld het schoolzwemmen. Graag horen wij hoe het college hierover denkt.

Voorzitter, zoals ik al aanhaalde is het belangrijk dat iedereen mee kan blijven doen in onze gemeente. Dat heb ik zelf als meisje ook ervaren en daar profiteer ik nog steeds van. Zoals gezegd groeide ik thuis met een beperkt inkomen op. Hier heb ik eigenlijk amper wat van gemerkt. Ja wij gingen nagenoeg niet met vakantie en zeker niet in het hoogseizoen, ja ik ging mee met minikamp, speciaal voor de kinderen uit gezinnen die anders niet gingen. Ja mijn moeder moest nadenken of ze die maand voor haarzelf of voor mij een jas haalde. Maar ik groeide heel gelukkig op en heb kunnen doen wat ik wilde.

Dus daarom nogmaals als laatste voorzitter. College, geld kunnen wij maar 1x uitgeven, dus dank aan onze wethouder dat hij goed op het huishoudboekje past. Maar tegelijk roepen wij dezelfde wethouder op tot wat lef. Immers iedereen doet ertoe in onze gemeente, dus ook de inwoners die met smart wachten op de MFA en de Lichtbron, dus ook de inwoners die er baat bij hebben dat de huishoudelijke hulp betaalbaar blijft en dus ook die inwoners die er baat bij hebben dat voor de minimaregelingen de toets omhooggaat van 120 naar 130% en ook de kinderen van de gemeente Heerde die nu het schoolzwemmen missen. Zorg dat iedereen mee kan blijven doen in onze gemeente!

PVDA HEERDE